

# BÁCSMEGYEIEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEIEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

**ELŐFIZETÉSI ÁR:** Egész évre 10 kor., féltre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., féltre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.  
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:  
**Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.**  
Laptnalajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.  
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

## Megyei tisztviselőink nyugdíjáruléka.

Zombor, aug. 22.

A modern élet alakulásában csak azok az államok állhatnak szilárdan és csak azok a népek tartják meg függetlenségüket, amelyek lankadatlán kitartással dolgoznak. Azonban dolgozni ambícióval és sikerrel csak ott lehet, ahol megbecsülik a munkást és ahol minden jó munkát is egyaránt becsülnék.

A komoly munka természete ellenkezik a személyes hajszával, a pártos intrikával, az örökös egymás elleni háborúsággal.

Aki komolyan dolgozik, az megbecsüli másnak az egyéniségét és másnak a munkáját akár a hivatalos, akár a társadalmi életben fejti is ki azt.

Az illetékes és hivatott tényezők komoly, következetes törekvéssel igyekeznek gátat vetni a pártos gyűlölködésnek és az egymást marcangoló indulatoknak, ami mind megbocsáthatatlan bűn.

A munkának megbecsülése fokozza az ambíciót, kitartóvá, buzgóvá teszi a munkást.

*Fernbach* Károly főispán eddigi működéséből láttuk, hogy nem a politikai szempont, hanem a munkának és a munkásnak megbecsülése az irányítója. Fényes tanujelét adta ennek akkor, midőn a városi tisztviselők helyzetének javítása érdekében mozgalmat indított, amely akcióba az összes főispánokat, országgyűlési képviselőket bevonta.

A tisztviselők — a munkások — megbecsülésének ismételtlen egy újabb példájáról számolunk be:

Bácsmegeye törvényhatósági bizottsága, hogy a vármegyei tisztviselők odaadó, lelkiismeretes munkásságát némiképen jutalmazza, amidőn a március hó 30-án megtartott rendes évnegyedes közgyűlésében — bár a

nehéz megélhetési viszonyokat elismerte — a drágasági pótlék megszavazását nem tartotta helyzetük javítására megfelelő módnak, miért is utasította a vármegye alispánját, hogy az alkalmazottaktól levonásba hozott 5%-os nyugdíjárulékoknak mikénti fedezésére keressen megoldást, mert belátta azt, hogy az 1904. évi X. törvényeknek az volt a célja, hogy a vármegyei alkalmazottak az államiakkal egyforma fizetésben részesüljenek, de a kormánynak is az volt az intenciója, hogy a viszonzásági törvény értelmében az állami szolgálatból megyei szolgálatba és viszont való átlépést megkönnyítse, ami az 5%-os rendes évjárulék fizetése által nemcsak megnehezítve, de egyenesen lehetetlenné van téve.

*Vojnits* István alispán ezen megbízatásnak megfelelő tanulmányozta az ügyet és *Fernbach* Károly főispánnal — aki a tisztviselők iránt tanúsított jóindulatának már annyiszor kifejezést adott — történt előzetes megállapodások után azt a javaslatot terjesztette a közgyűlés elé, hogy az alkalmazottak által fizetendő 5%-os évjárulékokat a vármegye közönsége vállalja át.

A közgyűlés ezen javaslatot, hogy tisztviselőinek működése felett érzett megalégedését újból és ismételve kimutassa, a javaslatot magáévá tette és elhatározta, hogy ezen 5%-os nyugdíjárulékot 20000 korona maximális összeg erejéig a mindenkor percent arány szerint mutatózó tényleges összegben a 3½% pótdóból fedezi.

*Fernbach* Károly főispán fáradhatatlan utánjárásával és jóindulatu támogatásával a vármegye közönsége ezen határozatának jóváhagyását is kieszközlte. A belügyminiszter ez irányu döntése tegnapelőtt érkezett le az alispánhoz, aki a szükséges számítások eszközzésére a számvevőséget már utasította.

A tisztviselők a napokban testületileg jelennek meg *Fernbach* Károly főispán és *Vojnits* István alispánnál, hogy hálájukat lerójják és önzetlen ragaszkodásukról őket biztosítva, a jövőre pártfogásukat kikérjék.

## A slöjd-kurzus köréből.

Zombor, aug. 22.

A gyakorlati pedagógiai eszmék uttörő apostola: *Guttenberg* Pál szent. István napján ünnepi előadásban részesítette a slöjd-tanfolyam hallgatóit.

Az előadás alkalmából az alispán a megyeház nagytermét bocsájtotta a tanítószag rendelkezésére. A tanfolyam-hallgatók a zombori tanítótestülettel csatlakozva teljes számban vonultak fel az ünnepi előadás meghallgatására. Az érdeklődők sorában ott láttuk *Vojnits* István alispánt, *Faragó* János kir. tanfelügyelőt, dr. *Pataky* János s. tanfelügyelőt, *Popovits* Sebő vármegyei főlevéltárost, *Tomcsányi* Aladár főispáni irodagazgatót stb. stb.

*Guttenberg* Pál igazgató meggyőző érvekkel támogatott, hosszabb beszédben méltatta a munkára való tanítás és nevelés nagy nemzetgazdasági fontosságát.

Vonzó előadása keretében párhuzamot vont az első magyar király kulturpolitikája és azon törekvések között, amelyek az elemi iskolai tanítás és nevelés jövőbeli irányát és feladatát érintik.

Az iskola — ugymond — manapság a szellemi kultúra szolgálatában áll; gyakorlati szempontból azonban nem tesz eleget feladatának. Tele tömi a gyermek fejét száraz ismerettel, de nem tanítja, nem neveli arra, hogy hogyan kell munkálkodva élni.

A gyermek munkára hajló tevékenysége a játék körében nyilatkozik meg. Csakhogy az iskola a játékkal eddig csupán a gyermek kedélyében rejülő óhajokat elégitette ki, a helyett, hogy azt gyakorlati irányban, vagyis a munkára való nevelés szempontjából is kihasználta volna. De amint nem szabad a gyermeki lelket egyoldalú munkarenddel terhelni, épen úgy nem szabad a gyermek szellemi képességeit, avagy annak fizikai erejét meghaladó munkaprogramot felállítani.

A gyermek munkája a játék. Hiszen a szorosan vett munka szükségérzetének komolysága csak később ébred fel benne, amikor már arra többé-kevésbé rászorul.

Amikor tehát a mindennapi élet tárgyanyagát bevisszük az iskolába, nem tesszük

**BÁCSKA GYÖNGYE**  
129-50-29

a legjobb és legkellemesebb **kristálytiszt** o **savanyuviz** és a mellett igen olcsó: o  
kis üveg ½ lit. **5** krajcár, nagy üveg **8** krajcár, nagyobb rendelésnél **4** és **7** krajcár.

Házhoz szállítja „**Az angyal** **gyógyszertár**”, ahová a rendeléseket kéri!

**Illin Dezső** gyógyszerész.  
Telefon 12. szám.

azt a mindennapi élet komolyságával. Vagyis: a gyermek munkájában nem annyira a tárgyi tartalmat, mint inkább a játék formáinak a megnyilatkozását keressük és annak a nyomait követjük. Ez a tevékenység természetesen bizonyos terv szerint történik, hogy annak a kívánt irányító, illetve nevelő hatása biztosítottassék.

Ehez nyújt segédkezet az u. n. „slöjd“, mely ma már országsherte hatalmas arányokban bontogatja mindinkább fejlődő szárnyait.

Célja legfőképp a munkára való nevelés; de megtanítja a gyermeket a technikai eszközök kezelésére és elősegíti a kézügyességet is.

De ez — mint Guttenberg mondja — nem jelenti azt, hogy az iskola a gyermekekből mesterembereket, vagy gyári munkásokat képezzen, de minden esetre figyelemmel van a gyermekek jövőbeli élethivatására. Ez utóbbiban domborodott ki leginkább a slöjd gyakorlati értéke.

Nagy fontosságú kérdés az is, hogy megérti-e az iskola a nemzet szellemi és anyagi boldogulásának szükségét. A kertész az, amely az utóbbi évtizedben az elsőbbség jogának erejével tör előre a nemzetgazdasági jövedelmi ágak sorában. Itt is az iskolának kell felvenni a fonalat; adjon irányt, adjon mértéket, hogy miképp kell Kanaánunkban a gazdasági erőket kihasználni.

A lelkes beszédet a jelen voltak nagy tetszéssel fogadták s az előadót meleg ovációban részesítették.

Előadás után a tanítók megtekintették a megyei muzeumot is.

Gubitzka Kálmán.

### Beiratások a zombori róm. kath. iskolákba.

Az iskolai év folyó évi szeptember hó 3-án fél nyolc órakor tartandó ünnepélyes „Veni Sancte“ után fogja kezdetét venni, ennek alapján van szerenésém köztudomásra hozni a következő megállapodásokat:

a) **Beiratkozás.** A zomborvárosi róm. kath. mindkét nemű népiskolában — úgy a polgári leányiskola 4 osztályában — a tanulók felvétele a jövő iskolai évre szeptember 1. és 2. napján reggeli 9 órától 12-ig történik, mely alkalommal minden tanuló szülőjével, vagy annak helyettesével tartozik megjelenni azon osztály helyiségében, melybe rendszerint beirandó lesz. Ezen beiratkozás alkalmával az 1891. évi 43. t. c. 10. §-a értelmében az országos tanítói nyugdíj- és gyámalap részére minden népoktatási tanintézetbe járó tanköteles gyermek után az illető tanító kezeibe fejenként 30 fillérenyi hozzájárulási díj fizetendő le (eme kötelezettség alól csupán a zárdaiskolába járó növendékek vétetnek ki). Ugyancsak ezen alkalommal minden tanuló a „Népiskolai rendszabályzat és értesítő“-re 10 fillért, az iskolai év folyamán elfogyasztandó tonta fejében pedig 20 fillért tartozik fizetni. Az első osztályba csak oly tanulók vétetnek fel, kik 6-ik életévüket már betöltötték: miért is szükséges, hogy e körülményt előttem, mint igazgató előtt születési bizonyítvánnyal igazolják. Emez igazolványok a városi anyakönyvi hivatalban már most naponként a délutáni órákban díjtalanul szolgáltatnak ki és nagyon helyesen fognak eljárni azon szülők, akik e tanúsítványok beszerzéséről minél előbb gondoskodnak; mert akik ezt az utolsó napra halogatják, önmaguknak okoznak kellemetlenséget, ha egyszerre tulságos számban jelenvén meg, csak nagy tolongás közt és hosszas várakozás után juthatnak céduláikhoz. A beiratások az iskola igazgató felügyelete alatt és ellenőrzése mellett eszközözendők.

A központi fiu- és leányiskolába a belvárosi, felsővárosi és esztergomi, úgy a szelencsei városrészből a sztapári ut végétől a „Tigris“ vendéglőn túl egész az özv. Csihásné urnó házáig, aztán a Fehérgalamb-utca és a „Fehér galamb“ koresmától a polgári kaszinóig és ezen saroktól az apatini-ut baloldalán levő sorházakban, végül az Apolló-, Árpád-, Barát-, Madár-, Liszt- és Orgona-utakban, valamint a Kalap-utca északi, vagyis az Ehrlich-féle ház során lakó első és második osztályu, továbbá a harmadik osztálytól kezdve a város bármely részében lakó tanköteles róm. kath. és református vallásu tanulók feltétlenül; — más vallásfelekezeti helybeli, vagy általában vidéki tanköteles gyermekek pedig csak azon esetre vehetők fel, ha azt az egyes osztályok térnagysága megengedi. A szelencsei városrész fennjelzett utcáinak kivételével minden egyéb oitani I-ső és II-ik osztályu tanköteles a szelencsei iskolába, a bánáti városrészben lakók pedig a bánáti osztályokba lesznek felvéve.

b) **Tandij.** Az összes népiskolákban azon róm. kath. és ref. vallásu gyermekekre nézve, kiknek szülői, vagy ezek nem létében gyámjai állandóan, vagy hivatalos állásuknál fogva bár ideiglenes is e város területén laknak és személyes kereseti adójukat Zomborban fizetik, vagy a közöshadsereg, honvédség és esendőrség tényleges, illetve nyugdíjas állományához tartoznak, az oktatás ingyenes; ellenben a vidékiek, tekintet nélkül a vallásra, vagy a helybeli gör. keleti ág. ev. és izraelita vallásu tanulók után a népiskola 6-ik osztályában egyenként 20 korona évi tandij — és pedig szept. 1-én és február 1-én 10—10 koronányi előleges részletekben — fizetendő a kath. iskolaszéki pénztárnok kezébe, kinek nyugtája azután az illető tanítónál bemutatandó lesz. A polgári leányiskola I., II., III. és IV. osztályába iratkozó helybeli róm. kath. vallásu tanulók szintén tandijmentesek; míg a vidékiek vagy más vallásuak 40 korona évi tandiját fizetnek, és pedig szeptember 1-én és február 1-én 20—20 koronás előleges részletekben. Azon tanulók, kik után a köteles tandiját a jelzett napokon pontosan be nem fizetik, az iskolából azonnal és feltétlenül eltávolítandók. A polgári leányiskola növendékei kivétel nélkül 2 korona beiratási díjat fizetnek az intézeti főnöknő kezébe, ki az összeget az iskolai év kezdetétől számítva 15 nap alatt az iskola pénztárába szállítani köteles. Tartozik ezenfelül minden polgári iskolai tanuló a beiratás alkalmával ifjusági könyvtár javára 2—2, valamint a tornatanításért külön 2—2 koronát lefizetni. Megjegyeztetik még, hogy miután a vidéki vagy más vallásu tanulók csak feltételesen, vagyis csak azon esetben vétetnek fel, ha ezt a tanterem nagysága megengedi: ennek következtében ezek beiratkozása csak szeptember 4-ik és 5-ik napján fogadtatik el.

c) **Óvoda.** Az apácák vezetése alatt levő kisdődövödába a rendelkezésre álló két óvodai terem nagyságához képest elsősorban az 5 éves, azután a 4 éves, végre a 3 éves róm. kath. helybeli mindkét nembeli gyermekek vétetnek fel, szintén az iskolaigazgatónak felügyelete és ellenőrzése mellett; más vallásu vagy vidéki gyermekek pedig csak azon esetre, ha ezt a két tanterem nagysága megengedi.

A kisdődövödába járó minden gyermek után havonként előre 2 korona tandij fizetendő az óvoda vezetőjénél, ki azt összegezve, az iskolapénztár kezelőjének nyugta mellett beszállítja. Azon gyermekek, kik után az óvodadíj előre le nem fizetettik, az óvodából azonnal hazaküldendők.

Ezen óvodai díj alól felmentetik azon 30 szegény gyermek, kiknek a kegyuri bizottság a zombori magyar jótékony nőegylet kérelmére ingyenhelyet engedélyezett. Ezek szülői szegénységüket a városi tanács által kiállított szegénységi bizonyítvánnyal tartoznak igazolni s e gyermekek közül is előbb az 5 éves, azután a 4 éves és végre a 3 éves róm. kath. mindkét nembeli gyermekek fognak a jelentkezési sorrend szerint felvétetni. Zombor, 1908. évi augusztus hó 19. Fejér Gyula s. k. apát-plébános, igazgató.

## H I R E K.

### A rétsági rablók Bácskában.

A vác-rétsági rablómerénylet ügyében nagy apparátussal folyik a vizsgálat. Moser Antalról, a duna-ípolvyölgyi vasut pénztársáról és a rablómerénylet egyik áldozatáról, akit menyasszonyának szülei gondosan ápoltak, szenzációs hírek keltek szárnyra. Moser hűtlenül kezelte a vállalat pénztét és magánélete is a szélhámosságok sorozata. A vasuti vállalat tegnap elboesátotta a hűtlen sáfárt, de nem óhajt megtorló lépéseket tenni ellene, mire a „mérnök“ ur elhagyta menyasszonyát és kerekelt oldott.

A rablás tettesei közül eddig Teschenben tartóztattak le három horvát munkást, a többi rabló még szökésben van. Tegnapelőtt Németpalánkán elfogtak egy Seres Péter nevű munkást, aki beismerte, hogy ő is részt vett a verőce-rétsági rablásban.

Seres Péter elfogatásáról tudósítók a következőket jelenti:

Tegnapelőtt délután dr. Hirsch orvos előtt megjelent Seres Péter vasuti munkás és arról panaszkodott, hogy napok óta heves láza van. Az orvos megvizsgálta és ballában lösebet talált. Minthogy Seres ennek eredetéről nem akart felvilágosítást adni, az orvos a szolgabíróra küldött, honnet egy esendőrt küldtek ki, akinek hosszas vallatás után Seres bevallotta, hogy résztvett a rétsági rablógyilkosságban és a lösebet ott kapta. Bűntársát is megjelölte egy zentai ember személyében és azt állította, hogy 10000 koronát Szabárdkán, utóbb pedig Óbecsén ástak el. A pénzt azonban egyik helyen sem találták meg.

A palánkai járásbíró a beismerésben levő embert szerdán felszállította a pestvidéki törvénytörvényes fogházába. Az nap délután érkezett a rablógyilkos Palánkáról Kulára egy II. osztályu kupéban a németpalánkai esendőrvezető és egy esendőrvezető kíséretében; ott átszállt a becei vonatra, mely Verbászra vitte, honnan a gyorsvonattal Budapestre vitték. A rablógyilkos marcona öles nagy alak, rendkívül izmos, fekete telt arcu, bevert, két oldalt pofaszakállal. Meztláb volt, bal lába bokában a lövés folytán bekötve, alig birt reá állni és iszonyu fájdalom az arcán tükröződött vissza, szinte reszketett, midőn a esendőrvezető támogatása mellett a vonatról le és felszállították. Az utasok nagy érdeklődéssel nézték az elvetemült alakot, akit a közönség kíváncsisága egy cseppet sem feszélyezett.

Az orvos Seres állapotát életveszélyesnek tartja, mert vérmérgezésben szenved. Seres szenzációs vallomása alapján most tovább folyik a hajsza a többi rabló után.

**Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Veszélica Sebőt a palánkai községi elemi iskolához rendes tanítónak nevezte ki.

**Véglegesítés.** Fernbach Károly főispán Bojtár Lajos ideiglenesen helyettesített utmestert állásában Baja székhellyel III. osztályu utmesterek véglegesítése.

**Városi közgyűlés.** Zombor város törvényhatósági bizottsága augusztus hó 24-én (hétfőn) délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlésen afölött fognak dönteni, hogy a Szelence városrészben építendő óvoda céljaira a felajánlott telkek közül melyiket vásárolja meg a város.

**Plébános-választás.** Péterrévén — mint tudósítók jelenti — folyó hó 19-én Szalai Károly bajai káplánt plébánossá választották.

**Szent István napja.** A nemzet eme fontos ünnepén városunk összes hatóságai és testületei megjelentek a plébánia templomban Fejér Gyula apátplébános által celebrált ünnepélyes nagymisén. A függetlenségi párt számos tagja zászló alatt szintén részt vett az ünnepi aktuson. Misa alatt az iparosdalárda vegyes kara énekelte Goepfert F-dur miséjét és Haydn „Teremtés“ oratoriumának egyes számain, melyekben Csermetés Mariska, Hrabovszky István és Varga Kálmán énekeltek a magánzólamokat Graduáléra Hrabovszky István „Oh szűz anyánk“ című Mária-dalt énekelte, offertoriumra a kar „Ah, hol vagy magyarok“ kezdetű régi magyar egyházi éneket adta elő. — A karmelitáknál ugyanezen a napon bucsu volt. Az ünnepélyes nagymisén a róm. kath. legényegyesület dalárdája Altenhofer F-dur miséjét énekelte Krizsák Ádám vezetésével.

**Védnökség.** Dr. Várossy Gyula kalocsai érsek a Zomborban megalakult „Alkohol-ellenes szövetség“ védnökségét — a szövetség elnökéhez intézett folyó hó 17-én kelt leiratában — elfogadta, s a megalakulás feletti örömeinek adott kifejezést.

**Szent István napi mulatság.** A zombori polgári kaszinó egyesület az eddigi szokásához méltóan ünnepelte meg védőszentjének, Szent Istvánnak emléknapját. Este fel 9 órakor a mulatni vágyó közönség már zsufolásig megtöltötte a kaszinó eléggé tágas helyiségeit. Városunk legjobb műkedvelői gondoskodtak szórakoztatásukról. Fáradozásaikat az előadott pontok után felhangzó orkányszerű tapsvihár jutalmazta. Bárdos Ármán, Engländer Rezső, Farkas Ferenc, Gruda Pál, Hrabovszky István, Marschall Béla, Popov Bogdán és Wolf Ellike közreműködőknek a rendezőség ezután mond hálás köszönetet.

**Ahol nem kell iskola.** A jánoshalmi ipartestület innen-onnan két éve küzd már azért, hogy az iparos tanulók (82) nagy számára való tekintettel a község külön iparos tanonc iskolát állítson fel. Régi és jogos kívánsága ez a jánoshalmi iparosoknak, ami amellet még jogos, még hozzá törvényes is. Amde jánoshalmán — mint tudósítónk jelenti — nem megy ám olyan egyszerűen a dolog, mert a helyi nagyságok kerékkötői minden igaz ügynek és haladásnak. A vármegyei közigazgatási bizottság még június hó elején immár másod ízben utasította a községet iparos tanonc iskola felállítására. Ennek dacára a képviselőtestület legutóbb tartott ülésén mintegy elodázásul oly értelmű határozatot hozott, hogy miután a község lakossága nagyobb részben földművelő, az ismétli iskolát gazdasági iskolává fogja átalakítani, e miatt és a község beigazolt szegénysége miatt is az iparosok kérése nem teljesíthető. Amióta az állam a jánoshalmi tanítóknak az államszolgálat megadta a kötelező 5% kulturadó kimerítése folytán, azóta a „beigazolt szegénység“ kifejezés benne található csaknem minden képviselőtestületi határozatban. Előfordult különben már az az eset is, hogy midőn a vármegyei közig. bizottság a gazdasági iskolát kívánta fölállítani, az éles és gyors eszű képviselőink legott az iparos iskola kötelező fölállításának hangoztatásával utasították el annak létesítését.

**Tekeverseny.** A polgári kaszinó egyesület Szent István napi tekeversenye nagy érdeklődés mellett tartatott meg. Az első díjat: két személyre kinaezüst fekete kávé készlet; Földes Imre 11 fával, a második díjat: szalon óra; Tomcsányi Aladár 10 fával, a harmadik díjat: kinaezüst serleg; Kiss Mátyás 9 fával, a negyedik díjat: kinaezüst hamutartó; Popov Bogdán 9 fával nyerte el. Kilencet ütött még Bencze Béla. Leadatott összesen 920 dobás. Czetti Deszö és Marschall Béla versenybírák fáradozásáért a kaszinó vezetősége ezután mond köszönetet.

**Uj lap.** Bácsalmáson, „Bácsalmás és Vidéke“ címen, társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi hetilap indult meg. Laptulajdonos Horváth Gyula, felelős szerkesztő Hechtl Géza.

**Esküvő.** Mester István zentai tanító folyó hó 17-én esküdt örök hűséget Huszár Viktoria ugyanottani tanítónőnek.

**Szt. István ünnepély Szépligetén.** A „Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesülete“ karöltve ottani fiókegyesületével Szt. István napján hazafias szokásaihoz képest ünnepi gyűlést rendezett Szépliget nagyközségben. Az ünnepélyen a központi vezetőség képviselőjében dr. Steuer György honvédelmi miniszteri s. titkár, egyleti elnökhelyettes, a kerületi vezetőség részéről Guth Ottó titkár vett részt. Azonkívül Drach Antal plébános, Steuer Mihály osztohanhallgató Budapestről, a tantestület, az ottani kaszinó Králl Károly ig. tanító — kaszinói igazgató vezetésével testületileg, továbbá az ottani fiókegyesület tagjai teljes számban, számtalan községi polgár és a D. F. G. E. vidéki fiókegyesületi részéről küldöttek: Palona, Palánka, Szentfűlöp, Szilberek, Wekerlefalva, Boróc, Hódás és Bácsóváros községekből. Az ünnepi gyűlést szentmise előzte meg, amelyet Szt. István király emlékeztetere Drach Antal plébános tartott. A gyűlést Drach Antal plébános az egylet díszelnöke nyitotta meg, üdvözölvén a megjelenteket felkérte dr. Steuer Györgyöt az ünnepi beszéd megtartására. Dr. Steuer elnökhelyettes ékes szavakban fejtegette a nap történelmi fontosságát, a németajku lakosságot buzdítva, hogy a jövőben is mint eddig — az egyesület jelszavával élve „Istennel, Király és Hazáért“ működjenek önállóan és függetlenül, hogy drága hazánk és annak minden egyes polgára boldog lehessen. A közönség zajos éljenzéssel honorálta az ünnepi szónok beszédét, amire Becker Miklós kispap fiókegyesületi elnök talpraesett beszédében társait az együttartás és egyleti szervezkedés fontosságára buzdította. Drach Antal plébános zárszavai után az ünnepi gyűlést berekesztették, amelyet az egylet helyiségeiben 50 teritékű bankett követett.

**Felolvasás.** A zombori 22. sz. „Akarat“ alkoholelleses páholy rendes két hetenkinti felolvasását folyó hó 26-án este 7,9 órakor tartja meg, a Kereskedők körében (Deák Ferenc-körút). — Előadó Engländer Eszti lesz, aki az alkoholnak a gyermekekre való káros hatásáról fog értekezni. Az előadások ingyenesek.

**Esküvő.** Kalmár Antal zentai tanító e hó 17-én vezette oltárhoz Retter Matildkát.

**Hatóságelleni erőszak.** Zentai tudósítónk írja: Oláh István vasárnap este jól felöntött állapotban az Eugén kávéházban nagy botrányt okozott. A kávéház egy eltávolította a garázda vendéget a rendőrséghez telefonált. Midőn a rendőrök megérkeztek a garázda vendég ezeknek fordult és megtámadta az egyik rendőrt, de csakhamar lefűltek és beszállították a kapitányságra. Hatóság elleni erőszak címen feljelentették.

**Kivándorlási mozgalom.** Amíg a folyó évben a kivándorlás Európából Amerikába meglehetősen csökkent, a visszavándorlás mindinkább emelkedőben van. A kivándorlók számának csökkenése legjobban igazolja azt a gazdasági depressziót, mely most az Egyesült Államokban uralkodik. Öröndetes jelenség vármegyénkben, hogy amíg a múlt év első felében 5800 utlevelet adtak ki, addig ez évben csak nyolcszázat kaptak utlevelet.

## Közgazdaság.

**A vasárnapi munkaszünet.** Szerényi József államtitkár új törvénytervezete a vasárnapi munkaszünet szabályozásáról elégtelenséget keltett a vidéki kereskedelmi alkalmazottakban anélkül, hogy kielégítette volna a vidéki kereskedők óhajait. A kereskedők állítólagos érdekében tervezett vasárnapi munkaszünet megszorítása, illetve az elárúsítás engedélyezése déli 12 óráig a főnököket nem elégíti ki, mivel a cserébe követelt hétköznapi szünet sokkal nagyobb zaklatásoknak és üzemzavaroknak teszi ki a kereskedőket,

másrészt az alkalmazottak 24 órai munkaszünetük megcsorbítását látják benne, mert meg vannak győződve, hogy a kárpótlásul adott hétköznapi szünet egyszerűen kivihetetlen. A Temesvári Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete ezért mozgalmat indított a teljes vasárnapi munkaszünet érdekében, melyhez már eddig is számos kereskedelmi és alkalmazott egylet csatlakozott. E tárgyban szeptember 6-án országos kongresszust rendeznek Temesvárott, melyhez már nagy számmal érkeztek a bejelentések.

**Mozgalom a teljes vasárnapi munkaszünet érdekében.** Ujvidékről jelentik: Az itteni kereskedelmi alkalmazottak a kereskedelmi miniszternek azon tervezete ellen, mely a munkaszünetet vasárnap, Szent István napján és karácsony előtt való vasárnapokon a vidéken csak déli 12 órától határozza meg, — a napokban gyűlésre jöttek össze. A mintegy 500 kereskedelmi alkalmazott többek felszólalása után egyhangulag elhatározta, hogy az általános és teljes vasárnapi munkaszünet érdekében országos mozgalmat indít és a részletek kidolgozására 16 tagu bizottságot küldött ki.

## Gabonaárak a zombori piacon

1908. évi augusztus hó 14-én.

Rovatvezető: P.

Az irányzat az elmúlt héten is nyugodt volt és az árak ugyancsak változatlanok — csak csekély 10—20 fill. különbség mellett — maradtak.

Vetési célokra alkalmas csiraképes repce-mag beszerzésére Robicsék József és fia helybeli céget ajánljuk termelőinknek.

A heti árak a következők voltak:

Buza . . . . .	20:60 K-tól — 21:10 K-ig
Zab . . . . .	14:60 „ — 14:70 „
Árpa . . . . .	14:20 „ — 14:40 „
Tengeri . . . . .	15:— „ — 15:10 „
Bab . . . . .	17:— „ — 20:40 „
Repcé vető célra	38:— „ — 40:— „
Köles . . . . .	20:— „ — 22:— „

mindent q-kint = 100 kilogrammonkint számítva.

## NYILTTÉR. \*)

### Eljegyzés.

LESEDTZKY MARISKA

HODSÁGRÓL

és

SZÁL I. JÓZSEF

ORSOVÁRÓL (Krassó-Szörény megye)

JEGYESEK.

333—1

\*) E rovat alattiakért nem felel a szerk.

## HIRDETÉSEK.

### Csemegeszőlő eladás.

Szederutca! szőlőmben minden nap frissen szedett, válogatott és kevert **csemegeszőlő** kapható.

**Chasselasok és muskotály kgr.-ként 32 fill.**

Megrendelések öt kilogrammonként elfogadhatnak belvárosban **Spitzer Bernát** utódai szállító cégnél és Kistemplom-utca 10. szám 00 alatti lakásomban. 00

**Téli szőlőre** előjegyzéseket már most elfogadok.

**Tantner Ottó.**

**Eladó egy sötétbarna  
szinű 10 hónapos kan,  
fajtiszta  
angol vizsla.  
Ára 30 kor.  
Pescha Károlynál  
Bezdán.**

824-3-1

## Csődtömeg-eladás.

**Schladt Henrik** közadós ujsziváci lakos esődüggyében a csődválasztmány határozata folytán közhírré teszem, hogy a csődleltár 22-26., 28-39., 41-43., 45-55., 60. és 61., 66-68., 70. és 71. tételszámai alatt felvett, Ujszivácon a Schladt Henrik-féle gőzmalom helyiségeiben és telkén levő ingóságok egészben, továbbá a csődleltár 56-59., 62., 72-80. és 82-93. tételszámai alatt felvett, Ujszivácon fekvő Schladt Henrik-féle gőzmalom és malomfelszerelés felerésze, valamint a mellette épült lakháznak, egy a ház- és malomteleknek felerésze ajánlati verseny útján a következő feltételek mellett fognak eladni:

1. Venni szándékozók a becsérték 10%-át készpénzben tartalmazó, zárt írásban ajánlataikat, melyekben az ajánlattevő pontos lakeime, valamint annak kijelentése is foglaltassék, hogy az ajánlattevő ismeri a hirdetmény feltételeit és azoknak magát aláveti. **1908. évi augusztus hó 31-én délután 5 óráig dr. Strasser Lajos** zombori ügyvéd, választmányi elnök kezéhez eljuttatni tartoznak.

Később beérkező ajánlat nem fog figyelembe vétetni.

2. A választmány a beérkezett ajánlatok felett 1908. évi augusztus hó 31-én délután 5<sup>1/2</sup> órakor határoz, fentartván magának a jogot, hogy esetleg az összes ajánlatokat is visszautasíthassa.

3. Azon ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadtatik, erről való értesítés vételétől számítandó 8 nap alatt tartozik Zomborban a tömeggondnoknál jelentkezni és tőle a megvett tárgyakat készpénz fizetés ellenében átvenni, ennek elmulasztása esetén a letett 10% készpénzbeli bánatpénzt elveszíti és az eladott tárgyak a választmány által meghatározandó módon vevő költségére újabb eladás alá fognak kerülni.

4. A vételi illetéket vevő köteles viselni és a vételár lefizetésével egyidejűleg leróni.

5. A tárgyak minőségeért, mennyiségeért, netaláni hiányokért, a leltárban mutatkozó esetleges számítási hibákért a csődválasztmány semmiféle felelősséget nem vállal.

Az eladásra szánt tárgyak alólírt esődtömeggondnok közbenjöttével megtekinthetők, ugyszintén a tömeggondnoknál a leltár is megtekinthető.

Kelt Zomborban, 1908. évi augusztus hó 18-án.

**Halász Dávid,**  
tömeggondnok.

325-1

161727/1908. sz.

## Orosz-adriai személyforgalom Granica - Budapest - Fiumén át.

A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint a fent megjelölt közvetlen forgalomban érvényes díjszabáshoz *folgó évi október hó 1 vel* a II. sz. Pótlék lép életbe, mely esekély mértékben felemelt menetárakat és a díjszabási határozmányok módosítását tartalmazza.

A pótlék példányai nevezett vasutagazgatóság díjszabáselárusító osztályában (VI. Csengery-utca 33. sz. II. emelet) 50 fillérért kaphatók.

Budapest, 1908. augusztus hó 10-én.

**A magyar királyi államvasutak  
igazgatósága.**

(Utánnomás nem díjazatik.)

307-1

## Egy jól jövedelmező bermalom

a Mitrovica melletti **Martince** községben, Szlavóniában más vállalkozás miatt kedvező fizetési feltételek mellett **azonnal eladó.** A malomnak, amely igen kiterjedt vevőkörrel bír, teljesítő képessége 200 métermázsa.

Bővebb értesítés nyerhető

**Vinkovczer Escompte Bank A. G., Vinkovce**  
cégnél.

327-3-1



## FENDRENI-féle leánynevelőintézet és internátus ZENTÁN.

A modern pedagógiai és hygienai kivánalmaknak megfelelően felszerelve.

4 oszt. polg. iskola. Okl. polg. iskolai tanárnők és főgimn. tanárok vezetésében. Német és francia nyelv, fehérnemű és felsőruha varrás rendes tantárgyak. Zene. Leggondosabb egyéni nevelés. Kitűnő ellátás. Családi otthon. Korrepetálás. Korlátolt számú növendékek. Villanyvilágítás. Vizvezeték. Pompás kert. Tennisz pálya. Igen mérsékelt díjak.

Bővebb felvilágosítást készséggel ad

## az igazgatóság.



## Első zombori favágó vállalat és tűzifa kereskedés faárai.

Méterölenként:

Cser hasábfa I-ma . . . . .	40 K
Gyertyán hasábfa I-ma . . . . .	36 „
Bükk hasábfa I-ma . . . . .	34 „
Tölgy hasábfa . . . . .	30 „
Kevert dorongfa I-ma . . . . .	30 „
Tuskós hasábfa I-ma . . . . .	30 „
Flórián- és vaspálya-úti raktárunkban.	

Waggonként (10000 kg.):

Cser hasábfa I-ma . . . . .	180 K
Gyertyán hasábfa I-ma . . . . .	180 „
Bükk hasábfa I-ma . . . . .	165 „
Gyertyán dorongfa I-ma . . . . .	150 „
a zombori vasuti állomásig számítva.	

Egyben tudatjuk, hogy favágó gépünkkel (beleértve az elrakást is) a fát tisztelt vevőinknek **ölenként 4 koronáért** folapritjuk.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtunk

teljes tisztelettel

**Első zombori favágó vállalat  
és tűzifa kereskedés.**

294-2-2

28060/II. 1908. szám.

## Versenytárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet a magyar királyi államvasutak Nagyvárad állomásán létesítendő fűtőházi irodaépület előállítására céljából szükséges munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az ajánlati minta, az esetleg elrendelendő munkák egy-ségárjegyzéke és a szerződés tervezete, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége pályafentartási és építési osztályánál (Bocskay-tér 4. sz. II. emelet 52. ajtó sz.) valamint a nagyváradai osztálymér-nökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlattételhez szükséges nyomtatványok díjtalanul megszerezhetők.

Az ajánlatot, valamint a hozzá tartozó mellékleteket szabályszerű okmánybélyeggel kell ellátni, az ajánlatot és mellékleteit két tanu előttemzése mellett alá kell írni és az ajánlatot mellékleteivel pecséttel ellátott fonállal kell összefűzni.

A szabályszerűen kiállított ajánlatot és mellékleteit pecséttel lezárt, sértetlen borítékban kell elhelyezni és legkésőbb **1908. évi szeptember hó 4-én déli 12 óráig** a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősé-gének titkárságánál közvetlenül vagy posta útján beküldeni.

Az ajánlat borítékát következő felirással kell ellátni:

Ajánlat a 28060/II. 1908. számú versenytárgyalási hirdetésben kiírt munkálatokra.

Ajánlattevő köteles bánatpénz gyanánt az általa ajánlott végösszeg 5%-át készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban hivatkozással a jelen hirdetés számára legkésőbb az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1908. évi szeptember hó 3-án délután 1 óráig a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősé-gének gyűjtőpénztárába (Bocskay-tér 4. sz. földszint) letenni.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem esatoalandó.

Az értékpapirokat a budapesti áru- és értéktőzsde legutóbb jegyzett, de a névértéket meg nem haladó árfolyam szerint számítjuk.

Csak szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és az összes munkákra tett ajánlatokat fogunk tárgyalás alá venni.

Bánatpénz nélkül vagy elkésve benyújtott, valamint az olyan ajánlatokat, melyeket nem az előírt módon tesznek, vagy amelyből valamely melléklet hiányzik, nem veszünk figyelembe.

A beérkezett ajánlatokat 1908. évi szeptember hó 4-én déli 12 órakor fogjuk felbontani, amikor az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlatok felett 1908. évi szeptember 15-ig történik döntés és ajánlattevők ajánlataikkal ezen időpontig kötelezettségben maradnak.

Olyan ajánlattevők, kik a szóban forgó ipari munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban egy ily ipari képesítéssel bíró megbízottat megnevezni.

Az ajánlattevőnek, úgy megbízottjának ipari képesítésére és a cég bejegyzésére vonatkozó adatok az ajánlatokban felemlítendőek és igazolandók.

Azon ajánlattevők, kik a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősé-gével ez-ideig üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, amelyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Alulírott üzletvezetőség fentartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlati árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Kolozsvár, 1908. évi augusztus hó.

**Az üzletvezetőség.**

(Utánnomás nem díjazatik.)

328-1

24759/908. sz.

**PÁLYÁZAT.**

A magyar királyi államvasutak Brassó állomásán berendezett vendéglői üzlet 1909. évi január hó 1-től számított 5 (öt) évre bérbeadandó lévén, annak bérbeadása iránt ezennel pályázatot hirdetünk.

Felhívjuk ennélfogva mindazokat, kik nevezett állomási vendéglőt bérbevenni óhajtják, hogy a szabályszerűen felbélyegzett és bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat legkésőbb 1908. évi szeptember hó 7-dikén déli 12 óráig külön lepecsételt és „Ajánlat a Brassó állomási vendéglő bérletére” megjelöléssel ellátott borítékban a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége általános osztályához (titkárság) címezve küldjék be.

Ajánlattevő köteles a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztárána 1908. évi szeptember hó 5-ig bántpénz fejében 400 kor. készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebb, utolsó és a névértékét meg nem haladó napi árfolyam szerint számíthatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem igényelhető.

Az ajánlatban a letétel megtörténte hivatkozás teendő, de a letétről nyert elismervény nem melléklendő.

Az üzletvezetőség fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, függetlenül a felajánlott összeg magasságától, belátásához képest szabadon választhasson.

A fenti feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatokat, továbbá oly ajánlatokat, melyek táviratilag tettek s végre olyanokat, melyekre az előírt bántpénzt az ajánlattevő nem tette le, figyelembe venni nem fogjuk.

Ezen vendéglőre vonatkozó részletes feltételek a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége III. osztályában tudhatók meg (üzletvezetőségi épület II-ik emelet 32. ajtó) amelyekre nézve e helyen is megjegyeztetik, hogy bérlet a III. osztályú ét- és egyúttal váróteremnek fűtésére és világítására szükséges anyagokat fele részben díjtalanul kapja.

Végül megjegyezzük, hogy a vendéglőhöz az üzleti helyiségeken kívül a bérlet céljaira szolgáló és a felvételi épület emeletén levő három szobából és mellékhelyiségekből álló magánlakás is tartozik.

Kelt Kolozsvár, 1908. augusztus 13-án.

**Az üzletvezetőség.**

(Utánnomást nem díjazunk.)

318-3-2

26482-908. sz.

**Pályázati hirdetmény.**

A vonalainkon az 1909. évben, esetleg a következő 1910. és 1911. években is szükségű különféle pályafentartási keményfák szállítását biztosítani óhajtván, azok szállítására nyilvános pályázatot hirdetünk.

A megközelítő szükséglet a következő:

Tölgyfa deszka . . . . .	44 m <sup>3</sup>
Faragott tölgyfa 4 méter hosszú . . . . .	312 "
" " 4 m. hosszú 7 m.-ig . . . . .	389 "
Kerítési oszlop tölgyfából gömbölyű . . . . .	2560 db
" " " faragott . . . . .	1750 "
Tölgyfa palló . . . . .	190 m <sup>3</sup>

Az ajánlatok f. évi szeptember hó 10-én déli 12 óráig üzletvezetőségünk I. általános osztályánál (Teréz-körút 62. sz. I. emelet, ajtó 5.) adandók át, a bántpénz ugyanott a gyűjtőpénztárnál f. évi szeptember hó 9-én déli 12 óráig teendő le.

A részletes pályázati feltételek, nem különben a megközelítőleg szükséges mennyiségről szerkesztett méretjegyzék és ajánlati űrlap valamennyi üzletvezetőségünk megtekinthetők, üzletvezetőségünk általános osztályában (Teréz-körút 62. sz. II. emelet 4. ajtó) pedig megszerezhetők.

Budapest, 1908. évi augusztus hóban.

**Az üzletvezetőség.**

310-3-2

(Utánnomást nem díjaztatik.)

**Csödtömeg-eladás.**

**Schladt Henrik** közadós ujszíváci lakos csödtömegében a választmányhozott határozata folytán közhírré teszem, hogy a csödtömeg 1-20. tételszám alatt Újszívácson összeírt különféle butorok és háziberendezés ajánlati verseny útján következő feltételek mellett fognak eladni:

1. Venni szándékozók tartoznak a becsérték 10%-át készpénzben tartalmazó zárt írásban ajánlataikat, melyekben az ajánlattevő pontos lakeime, valamint annak kijelentése is foglaltassék, hogy az ajánlattevő ismeri a hirdetmény feltételeit és azoknak magát aláveti. 1908. évi augusztus 31-ig d. u. 5 óráig dr. Strasser Lajos zombori ügyvéd, választmányi elnök kezeihez eljuttatni. Később beérkező ajánlat nem fog figyelembe vétetni.

2. A választmány a beérkezett ajánlatok fölött 1908. augusztus 31-én d. u. 5 óráig határoz, fenntartván magának a jogot, hogy esetleg az összes ajánlatokat is visszautasíthassa.

3. Azon ajánlattevő, akinek ajánlata elfogadtatik, erről való értesítés vételétől számított 8 nap alatt tartozik Zomborban a tömeggondnoknál jelentkezni és tőle a megvett tárgyakat készpénz fizetés ellenében átvenni, ennek elmulasztása esetén a letett 10% készpénzbeli bántpénzt elveszíti és az eladott tárgyak a választmány által meghatározandó módon vevő költségére és veszélyére újabb eladás alá fognak kerülni.

4. A vételi illetéket vevő köteles viselni és a vételár lefizetésével egyidejűleg leróni.

5. A tárgyak minőségeért, mennyiségeért, netalán hiányokért, a leltárban mutatkozó esetleges számítási hibákért a csödtömeg választmány semmiféle felelősséget nem vállal.

Az eladásra szánt tárgyak alóli csödtömeggondnok közbenjöttével megtekinthetők, ugyszintén a tömeggondnoknál a leltár is megtekinthető.

Kelt Zombor, 1908. augusztus hó 18-án.

**Halász Dávid,**

326-1

tömeggondnok.

143852-908. szám.

**Pályázati hirdetmény.**

A magyar királyi államvasutak igazgatósága 360 darab 250 légköri nyomásra kipróbált 100 légköri üzemnyomásnál használható 26-28 liter víz befogadására képes dréger szeleppel ellátott, folyt acélból készített forrasztás vagy hegesztés nélküli, huzott, cseppfolyós, u. n. Blau-gáz szállítására alkalmas, leolomozható sisakkal bíró tartályok (palackok) szállítására, — melyeknél a dréger szelep egy a tömlő megerősítésére szolgáló balmeneti csavaranyával elzárható nyulvánnyal bírjon és oly tömitő anyaggal tömitendő, melyet a cseppfolyós gáz megtámadni nem képes — nyilvános pályázatot hirdet.

A részletes módozatokat tartalmazó „Ajánlati felhívás”, „ajánlati űrlap” és bővebb felvilágosítás a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. sz. II. em. 46. ajtó) kapható. A minta ugyanott megtekinthető.

Az ezen pályázatra vonatkozó ivenként egy koronás bélyeggel ellátandó sértetlen borítékban lezárt és a cég pecsétjével lepecsételt ajánlatok 1908. évi szeptember hó 5-nek déli 12 órájáig a fentebb említett szakosztályánál benyújtandók, vagy posta útján oda beküldendők.

A bántpénz 1908. évi szeptember hó 4-ik napjának déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak főpénztárána (Budapest, VI. Andrassy-ut 75. sz.) teendő le.

Budapest, 1908. évi július havában.

**Az igazgatóság.**

(Utánnomást nem díjaztatik.)

291-3-3



Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű közönséget és vevőimet, hogy

**SZACSURY JÓZSEF**

szabászom, aki a multban is nálam alkalmazva volt, most végezte a BUDAPESTI TECHNOLÓGIÁN tartott

cipésmesteri szaktanítói tanfolyamot

a legjobb sikerrel és hozzáam alkalmazásba ismét belépett. Miért is bátor vagyok felhívni a nagyérdemű közönség b. figyelmét, hogy a legmagasabb igényeknek megfelelő, o ugyszintén mindenféle o



szakszerű megfigyeléssel készítenek: férfi és női cipőket, valamint dísz és strapa csizmákat.

**Gubioza György és Társa,**

férfi és női sajátkészítményű cipőraktára,

**Zombor.**



189780/908. sz.

**Pályázati hirdetmény.**

Alulírott igazgatóság a magyar királyi államvasutak összes vonalain az 1909. és illetve az 1910. és 1911. évben szükséges, évenként mintegy 1.618.000 db Grover-féle csavar biztosító gyűrű szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A különleges feltételeket tartalmazó ajánlati űrlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás az alulírott igazgatóság „Anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál” (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. sz. II. em. 40. ajtó sz.) díjtalanul kapható.

A szabályszerűen kiállított egykoronás m. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok, — a 60 filléres bélyeggel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt, lepecsételve legkésőbb 1908. évi szeptember hó 12-ének déli 12 órájáig a fentemlített szakosztályánál benyújtandók, vagy pedig posta útján oda küldendők és a boríték ezzel a külcimmal látandó el:

„Ajánlat 189780 908. számhoz.”

Bántpénz gyanánt az ajánlandó biztosító gyűrűk értékének 5%-a, legkésőbb 1908. évi szeptember hó 11-ének déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak központi főpénztárána (Budapest VI. Andrassy-ut 75. sz. földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban letendő.

Bántpénz nélküli és később benyújtott, valamint olyan ajánlatok, melyek nem az előírt módon tételnek, vagy amelyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújtatnak be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1908. augusztus hóban.

**A m. kir. államvasutak igazgatósága.**

(Utánnomást nem díjaztatik.)

317-1

23566/1908. sz.

## Versenyárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli egységáros versenyárgyalást hirdet:

A Petrosényi állomás mellett létesítendő petrosényi tároló és rakodó vágányhálózat részére összesen mintegy 82,600 köbméter teljesítendő földmunka és 6500 köbméter sziklarepszítés végrehajtására.

A pályázati feltételek, a szerződés-tervezete, az ajánlati minta és az ajánlati költség-számítás a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége pályafentartási osztályában (II. osztály) és a Petrosényiban a petrosényi osztálymérnökség irodájában kettő korona lefizetése mellett, a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól délután 2 óráig bármikor beszerezhetők, vagy írásbeli megkeresés mellett a megfelelő összeg előzetes megküldése után királyi postán is megkaphatók. — Az építmenny tervei a pályafentartási osztálynál és a petrosényi osztálymérnökségnél megtekinthetők. Ugyancsak az említett hivatalnál megtekinthetők: a munkák és szállítások kiadására vonatkozó feltétfüzet általános határozatai és a feltétfüzetek részletes határozatai is, melyek a magyar királyi államvasutak igazgatóságának budapesti nyomtatványtárából megszerezhetők.

Ajánlat csak az összes föld- és sziklamunka végrehajtására tehető.

A talaj minőségéről ajánlattevő a helyszínen az eszközölt bányafeltörés és próbagödörök megtekintése által meggyőződést szerezhet és ily kutatást maga is végezhet. Azért, hogy a talaj minősége a hivatalosan megállapított minőségnek ott is megfelel-e, hol hivatalos részről fúrás nem történt, szavotossá a vállalkozóval szemben nem válalható.

Az ajánlatot 1 koronás magyar okmánybéllyel, az ajánlat mellékleteit, ugyanint pályázati feltételek, szerződés-tervezet és költség-számítást pedig ivenként 30 filléres magyar okmánybéllyel ellátva, lepecsételt borítékban a következő felirattal:

„Ajánlat a 23566/908. sz. versenyárgyalási hirdetés alapján a magyar királyi államvasutaknak petrosényi tároló és rakodó vágányhálózata részére végrehajtandó föld- és sziklamunkára“ kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb 1908. évi szeptember hó 1-én déli 12 órájáig az aradi üzletvezetőség általános osztályának (I. oszt.) főnökéhez.

Az ajánlatok a benyújtásra kitűzött határidő leteltével a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályában azonnal felbontatnak, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok feletti döntés határideje a pályázati határidőtől számított 15 napban állapítatik meg.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, vagyis 1908. évi augusztus hó 31-én déli 12 óráig a pályázóknak 8000 azaz Nyolcezer korona bánatpénzt kell a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtő pénztáránál, hivatkozással a hirdetés versenyárgyalás számára, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni, — mely bánatpénz esetleg posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Azon felek, kik a postatakarékpénztár cheque-forgalmában bent vannak, a bánatpénzt a postatakarékpénztár útján is letehetik.

Az ajánlatban a bánatpénz letételének megtörténte megemlítendő ugyan, de az erről nyert letéti jegy nem csatolandó, hanem igazolásul csak a bánatpénz feladását bizonyító postai feladó-vevény vagy esetleg a letéti jegy közjegyzőleg hitelesített másolata melléklendő.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő, vagy meghatalmazottja által alá nem irt, javított, vagy vakart szövegű, pecséttel le nem zárt, sértett borítékba helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag, vagy esetleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előirt bánatpénz előlegesen le nem tételt, figyelembe nem vétetnek.

Arad, 1908. augusztus hó.

306—3—3

### Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

210663/1908. szám.

## Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága közli, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur öngyméltósága f. évi 61864/III. 3. 1908. sz. engedélye alapján a Fiuméba, valamint általában az osztrák-magyar monarchia két államának szerződéses vámterületén kívülre rendelt gabonaszállítványokat és örleményeket az üzletszabályzat 56. §. 4. pontja, illetőleg a vasuti árufuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 5. cikk 3. bekezdésében foglalt rendelkezések alapján soronkívül és elsősorban fogja továbbítani, míg a magyar bel- (Fiumét kivéve) valamint az osztrák és bosnyák-hercegovinai vasutakkal való forgalomban a kocsirakományu teherárakra nézve (elő állatokat és romlandó árukat kivéve) a felvétel és szállítási határidő iránt az üzletszabályzat 55. §. 3. pontját fogja alkalmaztatni.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága közli továbbá, hogy ugyanazon miniszteri engedély alapján a díjszabásszerű rakodási határidőt mindazon árukra nézve, melyek a mindenkor érvényes díjszabási határozmányok szerint a felek által rakandók ki, vagy be, 9 (kilenc) nappali órára szállította le.

Hogy azonban a szállító közönség ezen utóbbi intézkedés terhét lehető csekély mérvben érezze, intézkedés tétetik, hogy ott, ahol a felek azt kívánják, a ki- és berakás a fél költségére és veszélyére a vasut által fogantatosítottassék.

Végül közöltetik, hogy a gabona, örlemények, élő és romlandó áruk kivételével az osztrák-magyar monarchia két államának szerződéses vámterületén kívülre rendelt valamennyi egyéb oly kocsirakományu teher szállítványok, melyeknek elfuvarozása azonnal nem eszközölhető, a nemzetközi egyezmény 5. cikk 2., illetve német vasutegyeleti üzletszabályzat 43. §. 5. póthatározmányu alapján csakis lehető elszállításig való ideiglenes megőrzésre fogadtatnak el.

Ezen intézkedések folyó évi augusztus hó 20-án lépnek életbe és visszavonásig érvényben maradnak.

Budapest, 1908. évi augusztus hó 10-én.

### Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

320—3—2

1865. sz. 1908.

## Pályázati hirdetmény.

A Nádajka községben üresedésben lévő és évi 360 korona fizetéssel javadalmazott községi végrehajtói állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom az azt elnyerni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelendő és a szerb nyelvben való jártasságukat igazoló kérvényeiket hozzám **folyó évi szeptember hó 15-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a későn érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Zsablya, 1908. augusztus hó 9-én.

**Dr. Széchenyi Tamás,**

313—3—3

főszolgabíró.

## Csemegeeszőlő eladás.

A Rákóczi-uton a cs. és kir. katonai laktanya melletti szőlőben mindennap frissen szedett, válogatott csemegeeszőlő kapható:

**Chasselások és muskotály fajok (szagos) vegyítve** (fehér, piros, kék) . 36 fill. kilója.  
**Téli szőlő** (szept. végén) 50 fill. kilója.  
Legkisebb mennyiség 5 kiló, kívánatra házhoz szállítva.

**Vidékre** az összeg előzetes beküldése mellett: **Postán** 5 kilós kosárban csomagolással, bérmentes szállítással **3 kor.** **Vasuton** 10 kilós kosárban csomagolással, bérmentes szállítással **5 korona 50 fillér.**

**Szlávy Péter**

323—6—2

Zombor, Nagytemplom-utcz. 9. sz.

24414/1908. szám.

## Versenyárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak Gyulafehérvár állomásán levő buffet bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1909. évi január hó 1-ével kezdődik és tart azon időponttól számított 5 éven át, vagyis 1913. évi december hó 31-ig.

A bérleti feltételek, valamint az ételek és italok árjegyzéke az alulírott üzletvezetőség I. osztályában a rendes hivatalos órák alatt hétköznapokon d. e. 8 órától d. u. 2 óráig megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az egykoronás bélyegű és „Ajánlat a gyulafehérvári buffet bérletére a 24414/1908. számhoz“ felirattal ellátott borítékba zárt, lepecsételt s két tanu előtt aláirt ajánlatok a vonatkozó okmányokkal (erkölcsi bizonyítvány, iparendély stb.) együtt 1908. évi szeptember hó 24-én déli 12 óráig az alulirt üzletvezetőség általános (I.) osztálya főnökénél nyujtandók be.

Bánatpénz fejében 100 korona, azaz egyszáz korona készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1908. évi szeptember hó 23-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénzképen nem fogadtatnak el. Értékpapírok a budapesti, illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régibb árfolyam szerint jegyzett értékben, de sohasem névértéken felül fognak számíttatni. A készpénzben letett összeg után kamat nem fizettetik.

A bánatpénz letétele az ajánlatban megemlítendő, de a letételről nyert pénztári letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Ezen feltételektől eltérő, vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett, valamint a távirati uton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok közt a választás a felajánlott bérösszegre való tekintet nélkül szabadon történik.

Arad, 1908. évi augusztus hó 16-án.

**A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége.**

(Utányomás nem díjazatik.)

321—3—2

Jó házból való gimnáziumi tanulókat az 1908/9. tanévre teljes ellátásra elfogad és gondos felügyeletérj kezeskedik **Ribiczey Béla** vármegyei árvaszéki ülnök **Zomborban, Barát-utca 16. sz.**

305—2—2

4—2